

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om ændring af lov om skoleskibsafgift.

Af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 2/10 91. Første behandling 9/10 91. Betænkning 5/12 91. Anden behandling 12/12 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 123 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring. (Forbud mod mængdebegrænsning).

Af Jes Lunde (SF) m. fl.

(Fremsat 7/11 91. Første behandling 22/11 91. Betænkning 10/12 91. Anden behandling 12/12 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Engell, fg.):

Under første behandling af lovforslaget om forbud mod mængdebegrænsning gav industriministeren udtryk for, at SF's forslag ikke umiddelbart kunne accepteres af regeringen, og at forslaget ville have en række utilsigtede bivirkninger, men at der kunne være visse typer af varer, hvor helt særlige forhold gjorde, at forbudet mod mængdebegrænsning kunne være hensigtsmæssigt.

Industriministeren nævnte i den forbindelse specielt tobaksvarer. Her må tilbudet i videre omfang end for andre varegrupper forventes at kunne påvirke forbrugernes adfærd, samtidig med at der også gør sig nogle sundhedsmæssige betragtninger gældende.

Med forslaget til lov om faste priser på tobaksvarer, som Kristeligt Folkeparti har fremsat, og som jo var til behandling i går, er det regeringens opfattelse, at det øjeblikkelige problem omkring de mindre butikkers overlevelsesmuligheder er løst. Det problem erkendte regeringen under første behandling af lovforslaget, og det er positivt, at det nu kan løses på denne hensigtsmæssige måde.

Når fri prisdannelse på cigaretter og andre tobaksvarer ikke er tilladt, vil de heller ikke kunne optræde som tilbudsvare, og regeringen finder derfor, at der herefter ikke er noget behov for et generelt forbud mod mængdebegrænsning, sådan som forslagsstillerne lægger op til.

Det har hidtil været et grundlæggende princip, at det må stå den enkelte erhvervsdrivende frit for at bestemme, hvor meget han eller hun vil sælge til sine kunder, hvis begrænsningen over for forbrugerne er klart tilkendegivet i annoncer eller ved skiltning.

Den erhvervsdrivende kan jo have flere gode grunde til at ønske at begrænse salget. Ofte skyldes det de mindre detailhandlers ønske om, at favorable tilbud skal stå åbne for så stor en del af kundekredsen som muligt, sådan at kunder, der på grund af deres arbejde først kan købe ind sent, også skal kunne benytte sig af tilbudene i lokalbutikkerne. Derfor er det i forbrugernes interesse, at mængdebegrænsning er tilladt, og vi anser det ikke for hensigtsmæssigt at fratage de erhvervsdrivende muligheden for at udbyde favorable pristilbud til en bred kreds af forbrugere.

Det er også erfaringen, at forbrugerne har et helt klart ønske om at kunne købe tilbudsvare og har en udbredt forståelse for en mængdebegrænsning for at sikre, at det samlede parti ikke er udsolgt kort tid efter åbningen af udbudet.

Herudover vil lovforslaget indebære en begrænsning af konkurrencen især på dagligvareområdet, hvor slagvarer med særligt pristilbud fra leverandør til forbruger er en af de måder, priskonkurrencen fungerer på i dag.

[Industriministeren]

Der er mange faktorer, der skal tages i betragtning, når man skal vurdere prisfastsættelsen, og der er mange forhold, der begrunder prisforskelle, f.eks. forskelle i kapitalgrundlag og i omkostningsstruktur. Omsætnings- og efterspørgselsforhold varierer jo, og at en virksomhed køber ind i store mængder og med store rabatter, kan være omkostningsmæssigt velbegrundet.

Derfor finder vi ikke, at det er urimeligt, at sådanne effektivitetsforskelle afspejler sig i prisfastsættelsen. En ændring af markedsføringsloven, sådan som det er foreslået, vil medføre en nærliggende risiko for, at den slags tilbud simpelt hen vil forsvinde.

Vi anser det for uheldigt, hvis virksomheder, der har en stor omsætning, en effektiv og økonomisk fordelagtig indkøbsfunktion og lign., vanskeligt vil kunne udnytte det til særtilbud til fordel for deres kunder, fordi der er risiko for, at deres lager opkøbes af konkurrenter. Følgen heraf vil være, at priskonkurrencen begrænses til skade for effektivitetsudviklingen og dermed til skade for forbrugerne, der må betale højere priser end ellers, og det kan efter vores opfattelse ingen være tjent med.

Vi finder det også tvivlsomt, om det vil gavne mindre detailhandlere og kiosker, at priskonkurrencen som følge af forslaget i stedet spredes ud over flere produkter, fordi de større detailforretninger stort set på alle produkter vil kunne opnå bedre indkøbsforhold end de små detailhandlere. Derfor er det vigtigt, at små detailhandlere kan tiltrække kunderne ved at udbyde tilbudsvare. Det har heller ikke været til sigtet med markedsføringsloven at regulere prisfastsættelsen eller prisdannelsen som sådan.

Som industriministeren gav udtryk for under første behandling af lovforslaget, vil et generelt forbud mod mængdebegrænsning tillige være meget vanskeligt at administrere og også vanskeligt at kontrollere. Hertil kommer, at det vil være ressourcekrævende, idet forbrugerombudsmanden vil skulle føre tilsyn med, at forbudet overholdes. Endelig vil den danske markedsføringslov herved komme til at adskille sig væsentligt fra tilsvarende nordeuropæiske love.

I praksis vil det være næsten umuligt at skelne mellem tilbudsvare og egentlige udsalgsvare, som forbudet ifølge den måde, forslaget er

udarbejdet på, ikke skal finde anvendelse på. I stedet for kunstigt at begrænse priskonkurrencen er det i overensstemmelse med en dynamisk erhvervs politik og en nødvendighed af hensyn til det kommende indre marked og det medfølgende større konkurrencepres at fremme konkurrencen og nyde godt af de fortsatte effektivitetsforbedringer.

Det er regeringens ønske, at de danske eksporterende og importkonkurrerende virksomheder skal stilles bedst muligt i konkurrencen med udenlandske virksomheder. En medvirkende faktor hertil vil være, at der ikke noget sted findes indenlandske konkurrencebegrænsninger hverken for varer, der direkte anvendes i produktionen, eller for forbrugsvarer.

Lovforslaget bryder væsentligt med regeringens hovedsynspunkt om, at det offentlige bør afholde sig fra detaljerede reguleringer af detailhandelens konkurrencemæssige adfærd. En af følgerne af den frie konkurrence kan være, at de mindst effektive virksomheder må lukke, og det er naturligvis beklageligt for de virksomheder, der rammes, men det kan være nødvendigt for at opnå en højere effektivitet i virksomhederne.

Man må være opmærksom på, at den nuværende struktur inden for butiksnettet ikke nødvendigvis er den rigtige, den eneste mulige. Butiksnettet udvikles hele tiden på baggrund af forbrugernes valg af butikstype. Forbrugerne træffer deres valg bl.a. ud fra priserne, men også ud fra andre forhold som forretningernes sortiment, afstand til forretningerne og en række andre faktorer. Fremkomsten af tilbuds- eller slagvarer er derfor ikke den eneste faktor, der afgør udviklingen i butiksstrukturen, men en lige så væsentlig faktor er forretningens nærhed.

Som det fremgår af disse bemærkninger, mener vi, at et generelt forbud mod mængdebegrænsning vil blive til større skade end gavn for både detailhandelen og forbrugerne, og det er vores opfattelse, at der, især efter Kristeligt Folkepartis forslag, ikke længere er behov for dette forslag fra SF.

Jeg skal derfor på regeringens vegne afvise lovforslaget.

Formanden:

Jeg gør medlemmerne – navnlig medlemmerne i sidegangen – opmærksom på, at Tin-

[Formanden]

gets samtaleværelse befinder sig henne midt i vandrehallen. Sidegangen er ikke et samtaleværelse.

Jeg må bede om ro; det er ikke til at høre forhandlingerne her i salen.

Jes Lunde (SF):

Det har jo været kendt siden førstebehandlingen, at regeringen var imod dette lovforslag, og derfor er der ikke noget overraskende i, at den fungerende industriminister nu også taler imod det.

Det er jo et forslag, som er ønsket gennemført af Det Danske Handelskammer, af købmændene, af Danske Detailhandelndes Organisation og af Forbrugerrådet, kort sagt af alle, der beskæftiger sig indgående med dette område. Derfor gør det altså ikke indtryk på os, at regeringen synes, at lovforslaget er overflødig.

Det synes branchen ikke; branchen ønsker det gennemført, og branchen mener heller ikke, at det er blevet overflødiggjort af Kristeligt Folkepartis forslag om faste tobakspriser. Branchen ønsker fortsat dette lovforslag gennemført.

Den fungerende industriminister mener, at der kan være problemer med at afgrænse området. Det tror vil ikke på der er. Det Danske Handelskammer har oplyst for os, at forbrugerombudsmanden har lavet en definition, som siger, at udsalgsvare er varer, der tidligere har været solgt til højere pris i den pågældende forretning, hvilket på opfordring skal kunne dokumenteres, mens varer, der er indkøbt særlig fordelagtigt, og som derfor kan sælges billigere end normalt, eller varer, der sælges umiddelbart efter indkøb, ikke kan annonceres eller sælges som udsalgsvare. På den måde laver man altså den afgrænsning, der matcher definitionen i lovteksten.

Vi mener altså ligesom Det Danske Handelskammer, at lovforslaget let kan administreres, og vi mener ligesom alle brancheorganisationerne og Forbrugerrådet, at det vil være en fordel at få det gennemført, fordi det sikrer, at vi kan bevare en alsidig butiksstruktur i Danmark.

Kim Behnke (FP):

Når Folketinget vedtager love og regler, er det meget væsentligt, at man ved overvejelser om den præcise formulering af paragrafferne

gør sig den overvejelse, hvordan en sådan paragraf vil kunne stå sin prøve i en eventuel retssag. Hvordan skal en dommer dømme ud fra den pågældende lovparagraf?

Som vi gjorde rede for allerede under førstebehandlingen af lovforslag nr. L 103 fra SF, mener vi, at formuleringen »egentlige udsalgsvare«, som det fremgår af § 1, pkt. 1, stk. 2, i høj grad lægger op til fortolkning. Det vil altså betyde, at en dommer i Skagen kan dømme på en anden måde end en dommer i Sønderborg, og det er jo ikke det, der er meningen med vores love. Lovene skal være klare, letforståelige og tydelige.

Endnu værre vil det være for den arme butiksdrevende, som i sit brancheorganisationsblad eller i Lovtidende bliver gjort bekendt med, at det kun er egentlige udsalgsvare, der er omfattet af retten til at lave mængdebegrænsning. Hvordan skal denne handlende så reagere? Ja, ifølge SF's ordfører skal vedkommende henholde sig til en afgørelse fra forbrugerombudsmanden, der siger, at hvis varerne er hjemkøbt til udsalg, må man ikke sælge dem med mængdebegrænsning, men hvis det er, hvad den handlende har fundet ude på lageret af rester af tidligere indkøbte partier osv., må han gerne sælge med disse begrænsninger. Det er en uholdbar situation, og det kan kun give anledning til en masse uenighed, retssager og tvister rundt omkring.

Jeg er overordentlig tilfreds med, at den fungerende industriminister, som også er justitsminister, gav den utvetydige melding, at det vil være praktisk umuligt at skelne egentlige udsalgsvare fra tilbudsvare og andre udsalgsvare, for i tilfælde af, at der kommer retssager – det kan meget vel ske – vil det være væsentligt, hvad der er blevet sagt fra talerstolen, når dommeren skal træffe afgørelse.

Derfor vil vi gerne bakke det synspunkt op fra den fungerende industriminister og justitsminister, at dette lovforslag er praktisk umuligt i det virkelige liv. Vi håber, at der ikke længere er flertal bag lovforslaget, men skulle der vise sig at være flertal, er vi glade for, at vi har fået disse synspunkter bogført.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 73 stemmer (S, SF, CD, RV og KRF) mod 43 (KF, V og FP).

Forhandling

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 113:

Forslag til lov om ændring af personskatteloven og af lov om ændring af forskellige skattelove. (Anpartar). (Ophør af skibsanpartsordningen).

Af Bente Juncker (CD) m.fl.

(Fremsat 14/11 91. Første behandling 26/11 91. Betænkning 6/12 91. Anden behandling 12/12 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 119 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for indfrielse af en statsgaranti på 547 mio. kr. for en række almennyttige boligselskabers ubebyggede grunde.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.

(Fremsat 22/11 91. Første behandling 28/11 91. Betænkning 12/12 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Kim Behnke (FP):

For det første vil jeg godt tilkendegive en generel utilfredshed med den måde, forslaget er blevet behandlet på. Når det gælder andre sager, som er til behandling her i Folketinget, kan vi bruge halve og hele dage på at diskutere 10.000 kr. her og 100.000 kr. dér. Men at de danske skatteydere skal af med 547 mio. kr. pr. 31. december 1991, har overhovedet ikke interesseret Folketingets partier.

I denne sag er det næsten udelukkende Fremskridtspartiet, der har forsøgt at få besvaret spørgsmålene. Hvordan har hændelsesforløbet været? Hvorfor har Boligministeriet i næsten 10 år ikke gjort noget som helst forsøg på at få nedbragt statens garantiforpligtelser? Hvad har boligselskaberne gjort for at få reduceret antallet af grunde, der ikke kunne sælges? Og sådan kunne man blive ved. Det er udelukkende Fremskridtspartiet, der har søgt at få de ting opklaret, og i betragtning af, at den nuværende KV-regering gang på gang går på talerstolen og fortæller, hvor vigtigt det er at holde styr på statens finanser, er det en rystende passivitet og ligegyldighed, man har behandlet dette forslag med.

Det fremgår klart og utvetydigt af vort betækningsbidrag, men det må og skal også siges her i dag, at vi mener, det er en skandale, at man er fuldstændig ligeglad med, at over en halv milliard kroner bare forsvinder ud af statskassen, fordi nogle boligselskaber i slutningen af 1960'erne troede, at de skulle ud og lege boligspekulanter. Her har vi resultatet af det, og det viser med al ønskelig tydelighed, at den slags ting skal de holde sig fra. Men i stedet for at give dem råt for usødet, så de havde fået lov til selv at udbedre ulykkerne, kommer staten altså den 31. december 1991 med en mild gavecheck, en nytårsgave.

Der er efter vores mening grænser for, hvad der kan siges fra Folketingets talerstol, når man skal give udtryk for, hvordan denne sag er blevet behandlet. Men det er en skændsel, og vi håber, at eftertiden vil finde anledning til at undersøge meget grundigt, hvad der egentlig har fundet sted i sagen. Vi synes, det er bemærkelsesværdigt, at samtlige Folketingets partier er enige om, at man ikke vil gøre noget ved den. Det bryder vi os bestemt ikke om, særlig